

Што е data?

Data е начин на мерење колку интернет користите. Разбирањето на data може да ви помогне да одберете домашен и мобилен интернет план што најмногу одговара на вашите потреби.

Видови на data

Интернет е сервис што ви овозможува пристап до голем број на различни видови содржини. Некои вообичаени видови содржини на интернет вклучуваат:

- Интернет страници
- Имејли
- Книги
- Филмови
- Фотографии
- Музика
- ТВ емисии

Сè што правите на интернет користи data

Како се испорачува data

Содржините од интернет се пренесуваат во вашиот телефон, таблет, десктоп компјутер или друг апарат во облик на data.

- Дома, една специјална кутија (network box), наречена **рутер** (router), користи Wi-Fi за data-та од интернет да ја распредели на различни апарати.
- Надвор од дома, кулите за мобилна телефонија ја користат мрежата за мобилна телефонија, за data-та од интернет да ја распределат на различни апарати.

Data се пренесува преку домашен рутер или data на мобилен телефон

Што е data?

Како да се купи data

Data доаѓа како дел од планот за домашен интернет или за мобилен интернет. Кога купувате интернет план од компанија за интернет сервис (internet service provider – ISP), заедно со планот ќе добиете специјална опрема:

- За домашна интернет врска ќе добиете специјална кутија наречена **рутер (router)**.
- За мобилна интернет врска, мобилен телефон можете да купите како дел од пакет или можете да купите само план, а да го користите мобилниот телефон што веќе го имате.
- Вашиот план ќе вклучува врска со интернет и сметка (account) со компанијата што ја дава услугата.
- Во сите планови е вклучено количество на data што можете да го користите секој месец за да добиете содржини од интернетот.

			
\$60 a month	\$100 a month	\$30 a month	\$59 a month
10GB data	500GB data	2GB data	250GB data

Плановите за домашен и мобилен интернет овозможуваат користење на одредено количество на data секој месец

Вие од компанија за интернет услуги може да купите домашен или мобилен data план на неколку начини:

- Преку телефон.
- Од интернет страница.
- Од продавница во вашиот локален трговски центар.

Data план

Цената на интернет планот обично зависи од тоа колку data е вклучено во планот. Повеќе data чини повеќе пари, но ви овозможува да правите повеќе работи на интернет.

- Домашен интернет план обично овозможува повеќе data за помала цена одошто мобилен интернет план.
- Вашата интернет компанија води сметка колку data користите секој месец.
- На крајот од месецот пресметката за искористеното количество на data се враќа на нула и вие добивате исто количество на data за користење во следниот месец.
- Интернет компаниите не ги враќаат парите за количеството на data што не сте го искористиле во текот на месецот.
- Некои компании за мобилен интернет неискористеното количество на data од еден месец, може да го префрлат во следниот месец. Тоа често се нарекува **rollover data**.

Што е data?

Кој data план да го купите?

Пред да одберете data план, размислете што правите на интернет

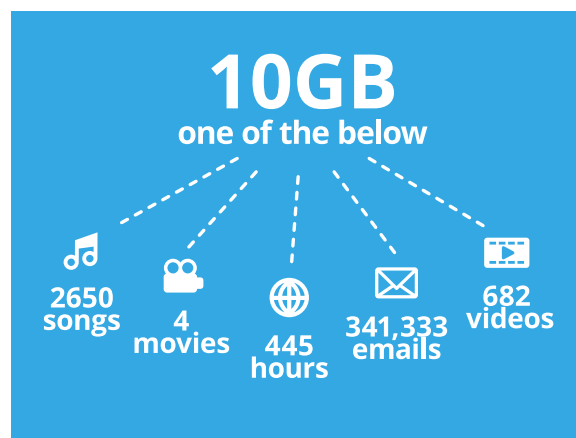
- Ако речиси не користите интернет, мал домашен или мобилен data план е правилен избор.
- Ако правите многу нешта на интернет, може да ви треба поголем домашен или мобилен data план.
- Јавете се на линијата за помош на интернет компанијата, или - за совет за план што најмногу одговара на вашите потреби - одете во продавница на компанијата.

Како се мери data

Интернет компаниите го мерат количеството на data во мегабајти (MB) и гигабајти (GB). Во еден гигабајт има речиси 1.000 мегабајти. Ако е поголем бројот на мегабајти, добивате повеќе data.

На пример, 1 GB ви овозможува да:

- Посетите илјадници основни интернет страници.
- Испратите илјадници имејли.
- Слушате до 300 песни на интернет радио.
- Гледате 30 минути интернет телевизија

Колку повеќе data имате, толку повеќе можете да користите интернет.

Што троши data?

Сè што правите на интернет користи data, но некои активности и содржини користат многу повеќе data одошто други. Вашата интернет компанија води сметка колку data користите секој месец.

Содржини кои речиси не користат data вклучуваат:

- Нормални интернет страници
- Електронски книги (eBooks) и текст
- Имејли

Содржини кои користат умерено количество на data вклучуваат:

- Интернет радио и музика
- Висококвалитетни фотографии

Содржини кои користат многу data вклучуваат:

- Филмови на интернет
- ТВ емисии на интернет